Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

–Oplegnotitie–

# Bestuursvergadering VrAA

## Agendapunt — Nieuw toetredingsbeleid brandweer in de VrAA

| | |
|---|---|
| Vergadering: | **16 december 2024** |
| Ingebracht door: | Tijs van Lieshout |
| Behandelaar: | Ron Hendriks |

### Gevraagd besluit

1) **Besluiten de 'Werkwijze toetreding brandweer tot bouwwerken en terreinen' regionaal te implementeren en dit besluit voor vaststelling door te geleiden naar de colleges.**

### Aanleiding en context

Het *Besluit Bouwwerken en Leefomgeving (BBL),* voorheen *Bouwbesluit* schrijft gebouweigenaren voor wanneer zij moeten voorzien in toetreding tot het bouwwerk/ terrein voor de brandweer bij calamiteiten. Naast deze verplichte ontsluiting zijn er ook gebouweigenaren die vrijwillig hebben voorzien in een ontsluitingssysteem.

Het huidige systeem voldoet niet meer en vraagt om wijzigingen. Het vervallen van de sleutelcertificering leidt tot een risico op ongewenste toegang tot gebouwen via sleutelbuizen, door de grote aantal sleutels in omloop, waaronder niet gecertificeerde exemplaren. Ook heeft een wetswijziging in 2018 (voorheen Bouwbesluit) en overgang naar het Besluit Bouwwerken en Leefomgeving (BBL) de noodzaak van sleutelbuizen verminderd, omdat gebouweigenaren niet langer calamiteiten hoeven door te melden aan de GMK en over een verplicht ontsluitingssysteem hoeven te beschikken. Dit heeft gelegenheid gecreëerd om het huidige systeem te herzien en te verbeteren.

Ten slotte legt het enorme aantal aan sleutelbuizen, samen met de verscheidenheid aan sleutels een grote last op de brandweer. De brandweer is echter niet verantwoordelijk voor, en kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor, het beheer en onderhoud van een gebouwsleutel. Deze ligt bij de gebouweigenaar.

De voorliggende werkwijze is tot stand gekomen in samenwerking tussen brandweer, regiogemeenten en belanghebbenden als Omgevingsdienst Noordzee Kanaal gebied, ProRail en RWS. En heeft tot doel duidelijkheid te geven over de rollen en verantwoordelijkheden tussen gebouweigenaren, bevoegd gezag, brandweer en de Veiligheidsregio, evenals het voorzien in alternatieve methoden voor een snelle toegang tot gebouwen tijdens calamiteiten. Om zo een betrouwbare, herkenbare en werkbaar regionaal toetredingsbeleid te voeren voor alle betrokken partijen.

### Korte bestuurlijke samenvatting/toelichting

Het huidige toetredingsbeleid van de BAA is verouderd en voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd. Dit heeft geleid tot problemen zoals het gebrekkige beheer en borging van sleutelcertificaten, onduidelijkheid over de omvang en toepassing van sleutelbuizen en – kluizen, blootstelling aan onnodige veiligheidsrisico's en vertroebeling van het beheer en adviesproces. De BAA beoogd met voorliggende

werkwijze deze problemen aan te pakken met als doel aan te sluiten bij de landelijke richtlijnen zoals vastgesteld door Brandweer Nederland in 2018 en daarmee duidelijkheid te geven over de rollen en verantwoordelijkheden tussen gebouweigenaren, bevoegd gezag, brandweer en de Veiligheidsregio.

De 'Werkwijze toetreding brandweer tot bouwwerken en terreinen' is tot stand gekomen in samenwerking tussen de Brandweer Amsterdam-Amstelland, regiogemeenten, belanghebbenden en andere veiligheidsregio's. De werkwijze is opgesteld op basis van consultatie van de gemeenten en inventarisatie van het beleid van andere veiligheidsregio's.

**Uitvoering/implementatie**

Het huidige beleid voor het toepassen van ontsluitingssystemen is diffuus. Het nieuwe binnentredingsbeleid voorziet in een regionaal eenduidig kader en afspraken voor advisering, toepassing en gebruik van de verschillende systemen. Zodat het vergunningstraject, beheerd en gebruik door hulpdiensten goed is geregeld zowel regionaal als interregionaal.

De implementatie voorziet een uitsterfconstructie voor huidige sleutelbuizen over een periode van 5 jaar, startende op 1 januari 2025 en aflopend op 1 januari 2030. Dit geeft eigenaren/gebruikers van bouwwerken en terreinen, zonder verplichte toetredingsvoorzieningen de kans om vrijwillig aanpassingen door te voeren, over te stappen naar een voorgeschreven alternatief of geen voorzieningen meer te treffen.

De gemeenten worden verzocht eigenaren en gebruikers van de huidige systemen middels een brief en informatiecampagne (concepten bijgevoegd) te informeren over de keuzes voor een van de alternatieven: geen systeem, hierover in gesprek te gaan met het bevoegd gezag of advies in te winnen bij de brandweer.

## Consequenties

De voorgenomen beleidswijziging heeft invloed op de wijze waarop wordt voorzien in de toegang tot bouwwerken en terreinen voor de brandweer. De vergunningseisen en advisering wijzigen waardoor lokaal beleid aangepast moet worden aan de nieuwe werkwijze. Na vaststelling door het bestuur van de VrAA zorgen de gemeenten voor vaststelling door de colleges en aanpassing van de beleidsregels. Welke specifieke lokale beleidsregels hierop van toepassing zijn, kan verschillen per gemeente binnen de regio. Gedacht zou kunnen worden aan het:

1) vergunningsbeleid: Het nieuwe toetredingsbeleid kan mogelijk van invloed zijn op het interne vergunningsbeleid van gemeenten. Regels die de verplichtingen van pandeigenaren met betrekking tot toegangssystemen omvatten, zouden door deze wijziging kunnen veranderen.
2) Beleid voor toegang tot openbare ruimte: Voor de gemeente Amsterdam geldt dat het sleutelbuissysteem ook wordt toegepast voor de afsluiting van stegen, kan dit mogelijk invloed hebben op het beleid dat de toegang en veiligheid in de openbare ruimte reguleert.
3) Samenwerkingsbeleid rond het beheer van sleutels in sleutelbuizen: In sommige gemeenten is er beleid waarin staat dat de brandweer wordt ingeschakeld als een sleutel vervangen moet worden of als andere aanpassingen nodig zijn. Deze beleidswijziging zou misschien ook invloed kunnen hebben op dergelijke afspraken.

*Impact gemeentelijke organisatie*

Het toetsen en beoordelen van brandpreventieve voorzieningen is de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. De voorgestelde beleidswijziging vraagt implementatie inspanning van zowel de gemeenten als brandweer. De toepassing van toetredingssystemen verloopt en verliep altijd in overleg

met de brandweer (BBL) daar doet deze beleidswijziging niets aan af. De inspanningen moeten zich dan ook met name richten op de situaties waarbij de verouderde toetredingssystemen zijn toegepast. Hierbij geldt dat deze objecteigenaren geïnformeerd moeten worden over de beleidswijziging. Door gewijzigde wetgeving zijn het merendeel van deze objecten niet meer verplicht te voorzien in ontsluiting, en is het organiseren van een alternatief in veel gevallen vrijwillig.

*Implementatie*

Het identificeren en informeren van vergunninghouders is de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. Evenals het wijzigen van de interne beleidsregels en gunningsvoorschriften. De brandweer draagt zorg voor generieke informatievoorziening over het gewijzigde toetredingsbeleid. Om het proces te ondersteunen heeft de brandweer een communicatieplan opgesteld inclusief een toelichting en informatiebrieven die de gemeenten hiervoor kunnen gebruiken. Voor de gemeente Amsterdam geldt dat het sleutelbuissysteem ook wordt toegepast voor de afsluiting van stegen. In gezamenlijkheid wordt gekeken naar passende alternatieven.

*Juridisch toets*
De uitsterfconstructie van 5 jaren geeft eigenaren/gebruikers van bouwwerken en terreinen, zonder verplichte toetredingsvoorzieningen de kans om vrijwillig aanpassingen door te voeren, over te stappen naar een voorgeschreven alternatief of de buis te verwijderen. De voorgestelde overgangsperiode is in lijn met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur:

- Voorzienbaarheid; eigenaren krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op de aankomende beleidswijziging.
- Evenredigheid; de VrAA heeft legitieme redenen om het verouderde systeem uit te faseren.
- Compensatie; de overgangstermijn van vijf jaren wordt niet gezien als reden om over te gaan tot compensatie van eventuele nadelige gevolgen voor gebouw eigenaren, met deze termijn is er voldoende tijd om de beleidswijziging mee te nemen in hun bedrijfsvoering.

## Besluitvormingsroute

Historie

| Datum vergadering/overleg | Afgestemd in/met |
|---|---|
| 6 juni 2024 | Regionale themasessie (deelnemers: regiogemeenten, Omgevingsdienst, tunnelbeheer, brandweer) |
| 22 okt 2024 | Besluitvorming MTVrAA |
| 3 december | Regionaal Annotatie Overleg (RAO) en Regionaal Toets- en Adviesteam (RTAT) |
| 3 december | Voorbereidingsoverleg BM Poppens |

Verdere behandeling

| Datum vergadering/overleg | Afgestemd in/met |
|---|---|
| 16 december | Bestuursvergadering VrAA |

## Meegezonden stukken

# –Oplegnotitie–

- ‘Werkwijze toetreding brandweer tot bouwwerken en terreinen’
- Communicatieplan werkwijze toetreding VrAA
- Conceptbrief aan colleges